

תפ"ח 2012/10/15 - מדינת ישראל נגד אלכסנדר מכניצקי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 2012-10-15 מדינת ישראל נ' מכניצקי(עציר)

לפני כב' השופטת שרה דותן - אב"ד

כב' השופט מרדכי לוי

כב' השופט ירון לוי

המאשימה

נגד

מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד ביאלין אלעזר

אלכסנדר מכניצקי (עציר) ע"י ב"כ עו"ד בן ציון קבלר

הנאשם

גזר דין

כב' השופט מרדכי לוי:

כללי

1. הנאשם הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של רצח, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**").

2. נסיבות העבירה פורטו בהרחבה בהכרעת הדין ולא אחזור עליהן כאן.

אציין אך בתמצית כי הנאשם רצח את אשתו המנוחה ביום 17.9.15, לפנות בוקר, על ידי כך שדקר אותה פעמיים בצווארה, באמצעות סכין קומנדו שרכש בבוקר שלפני כן, וזאת בעת שישנה על מזרן ברצפת חדר הסלון בדירתם.

3. מאחר שכידוע, לצד העבירה של רצח קבוע עונש מאסר עולם חובה, לא היתה מחלוקת בין הצדדים בעניין העונש, אלא אך בעניין הפיצויים שב"כ המאשימה עתר לחייב בהם את הנאשם, כפי שיפורט להלן.

4. **ב"כ המאשימה** עתר, לצד השתת מאסר עולם על הנאשם, לחייבו בסכום הפיצוי **המרב**י הקבוע בחוק **לכל אחד** מהקטינים ילדי המנוחה (להלן: "**הקטינים**").

מדובר בשני קטינים, האחד יליד 2005 והאחר יליד 2011, שהם ילדיהם המשותפים של הנאשם ושל המנוחה.

בפועל, הקטינים מתגוררים כיום ברוסיה עם סבתם, אם המנוחה, אשר מונתה כאפוטרופוס לקטינים על פי

פסק-דין שניתן ביום 25.11.15 על ידי בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב ב-תמ"ש 34020-10-15 (בימש/1).

ב"כ המאשימה הטעים שהנזק לקטינים הוא ברור ומובהק, שהם איבדו לא רק את אמם המנוחה אלא את כל עולמם, לרבות הסביבה הטבעית שלהם וחבריהם בישראל. ב"כ המאשימה הוסיף כי ככל הנראה הקטינים לא ישכחו לעולם את אירוע הרצח, לאחר שהוצאו באישון לילה מביתם, בעקבות רצח אימם על ידי אביהם-הנאשם.

ב"כ המאשימה הפנה גם לנוהל של האפוסטרופוס הכללי בעניין "טיפול בכספי קטינים נפגעי עבירה" (בימש/3).

ב"כ המאשימה נימק את עתירת המאשימה לחייב את הנאשם בפיצוי מרבי עבור **כל אחד** מהקטינים, ולא עבור שניהם יחדיו, בכך שהוחלט, לבקשת המדינה, לקיים דיון נוסף בעניין ההלכה שנפסקה ברוב דעות בע"פ 1076/15 טווק נ' מדינת ישראל (7.6.2016) (להלן: "עניין טווק").

5. **ב"כ הנאשם** ציין, בין היתר, כי הנאשם, שהוא אבי הקטינים, אינו מנסה להתחמק מכל חבות שיש לו כלפיהם. לדברי הסניגור, "אם יאופשר לו [לנאשם] לעבוד, כמובן שמחובתו לתת כתף, ומה שהוא יכול לעשות". הסניגור הוסיף כי לנאשם אין רכוש וכי יש לקבוע סכום פיצוי שהנאשם יוכל לעמוד בו.

ב"כ הנאשם הפנה לעניין **טווק**, שבו נקבע כי הפיצוי המרבי מתייחס לכלל נפגעי העבירה.

לטענת ב"כ הנאשם, הנוהל של האפוסטרופוס הכללי שאליו הפנה ב"כ המאשימה (בימש/3) אינו רלוונטי לענייננו, כיוון שהקטינים אינם חיים בישראל ואין זה ברור כיצד יגיעו הכספים לידי הקטינים. על כן, לדעת ב"כ הנאשם, "יש להשאיר עניין זה לערכאות האזרחיות".

6. בדברי **הנאשם** בפנינו הוא ציין כי אמר לבא-כוחו שאין לו בעיה לעבוד בבית הסוהר וכי הוא "יחזיק את הילדים".

דין

7. כאמור, בדין אין מחלוקת בין הצדדים בדבר עונש מאסר העולם שיש להשית על הנאשם, בהיותו עונש חובה בגין הרשעת הנאשם בעבירה של רצח.

8. מכאן למחלוקת בין הצדדים בעניין הפיצויים לקטינים.

כידוע, מטרת הפיצוי לפי סעיף 77 לחוק היא לפצות אדם ש"ניזוק על ידי העבירה", בגין "הנזק או הסבל שנגרם לו"; וסכום הפיצוי המרבי מוגבל לתקרה הקבועה בחוק, שהיא כיום 258,000 ₪.

9. על פי הפסיקה, מדובר בפיצוי אזרחי במהותו, שנועד לשפות את הנפגע על הנזק והסבל שנגרמו לו, לסייע לניזוק ולאפשר לו לקבל פיצויים, ולו ראשוניים, מבלי להידרש לפרוצדורה האזרחית הרגילה ומבלי

להמתין לסיום ההליכים האזרחיים. מעבר למאפיין האזרחי הדומיננטי, לסמכות הפיצוי תכליות נוספות ובהן גם הכרה חברתית בסבלו של הנפגע ושיתופו במידה מסוימת בהליך הפלילי, בשים לב לעליה שחלה במעמדם של נפגעי העבירה ומתוך הכרה בזכותם לקבל פיצויים על הנזקים שנגרמו להם - לא רק הנזקים הרכשיים, אלא גם הנזקים הגופניים והנפשיים והסבל שנגרמו להם [ראו למשל: ע"פ 7033/04 **יאיר נ' מדינת ישראל** (11.9.2006), בעיקר בפסקה 18 לפסק דינו של כב' השופט ס' ג'ובראן; רע"פ 9727/05 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פ"ד סב(2) 802 (2007), בפסקאות 12-14 לפסק-דינה של כב' הנשיאה ד' ביניש; ע"פ 5860/14 **לביא נ' מדינת ישראל** (6.3.2016), בפסקה 16 לפסק-דינו של כב' השופט מ' מזוז; ועניין **טווק**].

10. במקרה דנן, ברי כי כל עולמם של הקטינים חרב עליהם בעקבות הרצח הטראומטי של אמם על ידי אביהם-הנאשם; ועל כן יש הצדקה לפסוק לקטינים פיצוי בסכום המרבי הקבוע בחוק.

11. יש לדחות את טענות ההגנה בדבר העדר יכולת הנאשם לשאת בפיצוי לקטינים, אלא אם כן יעבוד בתקופת המאסר ובהתאם לסכומים שישתכר מעבודתו בתקופת המאסר.

כפי שנפסק, אין בהעדר יכולת כלכלית של נאשם כדי להצדיק אי תשלום פיצוי, ויכולותיו הכלכליות אינן מהוות שיקול בקביעת שיעור הפיצוי [ראו למשל: ע"פ 5761/05 **מג'דלאוי נ' מדינת ישראל** (24.7.2006), בפסקה ט לפסק-דינו של כב' השופט א' רובינשטיין; ע"פ 329/13 **ורגס נ' מדינת ישראל** (9.3.2014), בפסקה 17 לפסק-דינו של כב' השופט י' דנציגר; ע"פ 1310/12 **שוורצמן נ' מדינת ישראל** (3.11.2014), בפסקה 42 לפסק-דינו של כב' השופט ס' ג'ובראן; ע"פ 8774/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (19.6.2016), בפסקה 17 לפסק-דינו של כב' השופט י' דנציגר].

12. כמו כן, יש לדחות את טענות ההגנה שלפיהן מכיוון שהקטינים אינם חיים כיום בישראל יש להשאיר את עניין הפיצוי לקטינים להכרעת הערכאות האזרחיות וכן שאין חל בענייננו נוהל האפטרופוס הכללי בעניין "טיפול בכספי קטינים נפגעי עבירה". זאת, מאחר שהעבירה של רצח שבגינה הורשע הנאשם בוצעה בישראל ובעקבותיה נגרמו לקטינים, שחיו באותה עת בישראל, נזק וסבל המצדיקים פיצוי בסכום המרבי, כאמור, וכן מאחר שכפי שצוין בנוהל האמור, הוא "נועד להסדיר את אופן השקעת כספים של קטינים נפגעי עבירה בהשקעה דרך יחידת ההשקעות באפטרופוס הכללי", כאשר על פי הנוהל "לא ישוחררו כספים ללא הנחיה כאמור של בית המשפט" ורק "במלאת לקטין 18 שנים, אלא אם כן נקבע מועד אחר בהחלטת בית המשפט, ישוחררו הכספים לחשבונם האישי של הקטין שבגר".

13. עם זאת, כל עוד לא שונתה על ידי בית המשפט העליון ההלכה שנפסקה, ברוב דעות, בעניין **טווק**, והגם שהוחלט לקיים דיון נוסף בעניין זה - אין מקום לקבל את עתירת המאשימה ולחייב את הנאשם בפיצוי כולל העולה על הסכום המרבי, תוך סטייה מההלכה הפסוקה הקיימת.

14. לסיכום, אני מציע לחבריי להרכב להשית על הנאשם מאסר עולם וכן לחייב את הנאשם בתשלום פיצויים לשני הקטינים בסכום כולל של 258,000 ₪, אשר יחולקו ביניהם באופן שווה. הפיצויים יופקדו וינוהלו בידי האפוטרופוס הכללי עבור הקטינים, על פי פרטי הקטינים שתמסור המאשימה לאפוטרופוס הכללי, עד שימלאו לקטינים 18 שנים, בהתאם לנוהל של האפוטרופוס הכללי בעניין "טיפול בכספי קטינים נפגעי עבירה".

מרדכי לוי, שופט

כב' השופטת שרה דותן - אב"ד:

אני מסכימה.

**שרה דותן, שופטת
אב"ד**

כב' השופט ירון לוי:

אני מסכים.

ירון לוי, שופט

סוף דבר

הוחלט כאמור בחוות דעתו של כב' השופט מרדכי לוי.

הודעה לנאשם זכותו לערער לבית המשפט העליון בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ט' תמוז תשע"ז, 03 יולי 2017, במעמד הצדדים.

ירון לוי, שופט

מרדכי לוי, שופט

**שרה דותן, שופטת
אב"ד**